

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
відділення поліції № 2 (м. Дунаївці) Кам'янець-Подільського
районного управління поліції Головного управління
Національної поліції в Хмельницькій області
31.08.2023

м. Хмельницький, 2023

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі - НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 31.08.2023 групою НПМ здійснено відвідування Відділення поліції № 2 (м. Дунаївці) Кам'янець-Подільського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Хмельницькій області (далі – ВП, відділення поліції).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Кізаєва Оксана Миколаївна, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Хмельницькій області (керівник групи НПМ);

Шейгец Оксана Миронівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Осередчук Ольга Михайлівна, представник громадської організації.

Відділення поліції знаходиться за адресою: вул. Громадська, 42, м. Дунаївці, Хмельницька область, 32400.

Підпорядкування: Головне управління Національної поліції в Хмельницькій області, керівник – Герасимчук Руслан Володимирович; Національна поліція України, керівник – Вигівський Іван Михайлович; Міністерство внутрішніх справ України, міністр – Клименко Ігор Володимирович.

Керівництво: Щадило Олександр Миколайович, начальник відділення поліції № 2 (м. Дунаївці) Кам'янець-Подільського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Хмельницькій області.

Загальна чисельність працівників відділення поліції станом на 31.08.2023 становить 41 особа. Однак, по штату атестованих працівників 39, з них 8 посад є вакантними.

Відвідування відділу поліції групою НПМ здійснювалось вперше.

Відвідуванням встановлено, що на вході до ВП відсутня інформація про найменування органу поліції (фото 1). Відвідувачі мають вільний доступ до вестибюлю відділення поліції, де знаходиться черговий, а також кімната прийому громадян (фото 2). Наявні інформаційні стенди для відвідувачів, зокрема, щодо днів прийому громадян. В приміщенні відділення поліції встановлені камери відеоспостереження, проте на момент відвідування інформація про те, що ведеться відеоспостереження була відсутня. Даний недолік на зауваження групи НПМ було усунуто (фото 3).

Під час відвідування встановлено, що відповідно до вимог підпункту 1 пункту 1 розділу VIII Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція), у ВП обладнано 2 (дві) кімнати для затриманих. В кімнатах для затриманих ВП протягом 2023 року перебувала 1 (одна) затримана особа. Під час відвідування затримані у ВП не утримувалися.

Скарги від затриманих осіб на умови тримання чи неналежне поводження на адресу ВП протягом 2022-2023 років не надходило. Факти заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті затриманим, відсутня.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на охорону здоров'я (стаття 49 Конституції України, стаття 23 Закону України «Про Національну поліцію», Порядок підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115).

1. Всупереч вимогам пункту 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію», частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115, в працівників відділення поліції на момент відвідування були відсутні відповідні сертифікати щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги. В подальшому надана інформація щодо проходження 6 працівниками ВП навчання з тактичної невідкладної допомоги. Проте, станом на 31.08.2023 особовий склад працівників ВП складається із 31 працівника поліції, отже необхідно забезпечити відповідне навчання з надання домедичної допомоги для всього особового складу відділення поліції.

Відповідно до розділу III Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України та Державної служби України з контролю за наркотиками від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156, органи внутрішніх справ сприяють організації надання замісної підтримувальної терапії або проведення детоксикації адмінзатриманим. Утім, під час спілкування з інспекторами чергової частини, які чергували в день відвідування, було з'ясовано, що вони не обізнані з порядком дій, передбаченим у

разі затримання особи, яка потребує лікування препаратами замісної підтримувальної терапії (далі – ЗПТ). Окрім того, у черговій частині відділення поліції відсутній перелік закладів охорони здоров'я, де впроваджена ЗПТ, визначений Додатком 1 зазначеного Порядку.

Також встановлено, що працівники поліції не були ознайомлені із Порядком взаємодії закладів охорони здоров'я, територіальних органів внутрішніх справ, установ виконання покарань і слідчих ізоляторів у частині забезпечення наступності диспансерного спостереження за ВІЛ-позитивними особами, здійснення клініко-лабораторного моніторингу за перебігом хвороби та проведення антиретровірусної терапії, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України від 05.09.2012 № 692/775/1311/5, яким визначено алгоритм дій працівників поліції у разі затримання особи, яка потребує отримання препаратів антиретровірусної терапії.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України).

2. Відповідно до пункту 8 розділу VII Інструкції, уповноважена службова особа, що здійснила затримання, або службова особа, відповідальна за перебування затриманих у відповідному ТВП, негайно після такого затримання повідомляє затриману особу про те, що вона має право на захисника та інформує відповідний орган (установу), уповноважений законом на надання безоплатної вторинної правової допомоги, зафіксувавши час повідомлення та дані посадової особи, яка його отримала в журналі інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги затриманим.

Однак, в ході відвідування відділення поліції моніторинговою групою встановлено неналежне ведення Журналу інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги затриманим, внесення до нього недостовірної та неповної інформації, що може свідчити про ймовірне порушення права затриманих осіб на захист. Так, у вказаному Журналі (запис № 12) вказано що Центр БВПД повідомлено про затримання особи в порядку статті 208 КПК України о 19:00 26.02.2023 року, при цьому в графах «Примітка», «Дата та час прибуття адвоката» зазначено, що адвокат не надавався (фото 4). При цьому в протоколі про затримання зазначено, що затримання відбулося о 15:00 26.02.2023 року за участі адвоката.

3. Відповідно до вимог пунктів 17, 18 розділу VII Інструкції з метою забезпечення права затриманого на конфіденційне побачення із захисником у ТВП обладнується відповідна кімната для конфіденційного побачення. Зустріч затриманого та його захисника в кімнаті для конфіденційного побачення має відбуватися під візуальним контролем уповноваженої службової особи, але в умовах, що виключають можливість передачі будь-яких сторонніх предметів, прослуховування чи підслуховування, з метою забезпечення законності під час проведення такої зустрічі та заходів безпеки. Однак у відділенні поліції кімната для конфіденційного побачення затриманого із захисником відсутня, що також не відповідає вимогам Додатку 2 до Інструкції, яким встановлено перелік приміщень і устаткування чергової служби (підрозділу) поліції.

4. В порушення вимог підпунктів 9, 10 пункту 3 наказу Національної поліції України від 21.07.2017 № 747 «Про оголошення вироків судів стосовно колишніх поліцейських», у відділенні поліції відсутня кімната для проведення слідчих дій, а процесуальні дії із затриманими особами проводяться в кімнаті для прийому громадян, службових кабінетах співробітників без належної відеофіксації таких дій.

Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню у Другій Загальній доповіді [СРТ/Inf (92) 3] наголошував, що електронні записи поліцейських допитів є додатковою гарантією недопущення жорстокого поводження із затриманими особами (такі записи надають також значні переваги самій поліції).

Порушення прав осіб з інвалідністю (Конвенція про права осіб з інвалідністю)

5. Доступність приміщення відділення поліції для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення не забезпечена відповідно до вимог законодавства щодо безбар'єрного простору (ДБН В.2.2-40:2018 "Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення" (далі – ДБН). Так, у порушення вимог пунктів 5.3, 6.1.2 ДБН вхід до будівлі ВП не обладнано зовнішнім пандусом, у зв'язку з чим маломобільні групи населення без сторонньої допомоги не можуть потрапити до приміщення. Також у порушення пункту 6.1.8 ДБН не забезпечено доступ осіб з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, та маломобільних груп населення до санітарного вузла, оскільки наявний санвузол знаходиться на другому поверсі та через наявність необладнаних підйомними механізмами сходів, є недоступним.

Відповідно до вимог р. 8 ДБН доступне середовище повинно бути забезпечене засобами безпеки, орієнтування, отримання інформації, у тому числі для осіб із порушеннями зору. В порушення вимог ДБН приміщення органу поліції не обладнано такими засобами для осіб із порушенням зору. На вході до будівлі відсутні таблички шрифтом Брайля, в самих приміщеннях відсутня візуальна інформація щодо шляхів руху та розташування приміщень/кабінетів відділення поліції, в т. ч. кімнати прийому громадян, санітарних приміщень, повністю відсутні тактильні елементи доступності, що створює потенційну небезпеку та є порушенням прав осіб з порушенням зору.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Головному управлінню Національної поліції в Хмельницькій області:

1.1. Вжити заходів щодо забезпечення контролю за усуненням недоліків та порушень, виявлених під час моніторингового візиту до відділення поліції № 2 (м. Дунаївці) Кам'янець-Подільського районного управління поліції ГУНП в Хмельницькій області.

2. Відділенню поліції № 2 (м. Дунаївці) Кам'янець-Подільського районного управління поліції ГУНП в Хмельницькій області:

2.1. Забезпечити обладнання кімнат для проведення слідчих дій та для конфіденційного побачення затриманого із захисником.

2.2. Забезпечити відповідне навчання з надання домедичної допомоги для всього особового складу відділення поліції.

2.3. Забезпечити належне ведення службової документації, зокрема Журналу інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги затриманим; внесення до службової документації достовірної та повної інформації.

2.4. Забезпечити наявність на вході до відділення поліції інформації про найменування органу поліції.

2.5. Забезпечити доступність приміщення відділення поліції для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення відповідно до вимог законодавства.

До звіту додаються: фотознімки на 2 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**Представник Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини
у Хмельницькій області**

Оксана КІЗАЄВА

Фотознімки до звіту

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

8	9	(якщо вони відомі)	затримана	адреса для повідомлення адвоката із затриманою особою, телефон	надання безоплатної правової допомоги	(П. І. Б., посада, телефон, найменування органу (підрозділу) поліції)	адреса повідомлення (П. І. Б. працівника)	дата і час прибуття адвоката	Примітка
16	не надається		31.08.22 15 ⁰⁰	м. Дунай-Берег Промислова вул.	не надається 15 ⁰⁰	РДІ Восенин О.	Григорук Микола І. І.		не надається
19.05.2022 16	не надається		23.12.2022 15 ⁵⁵	м. Дунай-Берег вул. Промислова вул.	не надається 15 ⁵⁵	Сидорук СВ КП Ковалев С. М.	Восенин		не надається
02.01.2022 23:50	не надається		02.11.22 11 ³⁰	м. Дунай-Берег вул. Промислова вул.	не надається 11 ³⁰	РДІ Мельничук	Григорук Восенин		не надається
23.01.2022 12:00	не надається		01.10.23 12:00	м. Дунай-Берег вул. Промислова вул.	не надається 19:10	Сидорук СВ КП Алехов Е. А.	Прищак Ткач Т. І.		не надається